

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Józef Iwulski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 lutego 2006 r.,

zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 14 października 2005 r., sygn. akt VIII Ua .../04,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 października 2005 r., VIII Pa .../04, Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. odrzucił kasację ubezpieczonego M.W. od wyroku tego Sądu z dnia 21 grudnia 2004 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 15 czerwca 2004 r., VI U .../03, którym oddalono odwołanie ubezpieczonego w sprawie o przyznanie wyższego jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej. Sąd Okręgowy

stwierdził, że kasacja jest niedopuszczalna, gdyż wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 392¹ § 1 k.p.c.).

Na postanowienie to ubezpieczony wniósł zażalenie, w którym wywiódł w szczególności, że "Sąd bezpodstawnie oddalił skargę w związku z brakiem formalnym wynikającym z nieokreślenia wartości przedmiotu zaskarżenia, nie bacząc na fakt, że niniejsza sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych i określenie wartości tego przedmiotu w sprawie o jednorazowe odszkodowanie jest niemożliwe albowiem wartość ta wynika z orzeczenia o wysokości uszczerbku na zdrowiu, a w tym przedmiocie odwołujący nie jest w stanie określić tego uszczerbku - to bowiem jest przedmiotem sporu".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ze względu na datę wydania wyroku Sądu drugiej instancji, w sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kasacji w brzmieniu sprzed nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego dokonanej ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) - art. 3 tej ustawy.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 lipca 2005 r., II UZP 7/05 (OSNP 2005 nr 24, poz. 396) nieuzupełnienie przez stronę w wyznaczonym terminie braku apelacji polegającego na nieoznaczeniu wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie o prawo majątkowe (art. 368 § 2 k.p.c.) może stanowić podstawę jej odrzucenia (art. 370 k.p.c.), także w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy szczegółowo rozważył problematykę wartości przedmiotu sporu i przedmiotu zaskarżenia w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, a w szczególności w sprawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. Sąd Najwyższy stwierdził, że jednorazowe odszkodowanie jest typowym roszczeniem pieniężnym, nawet jeżeli jego wysokość nie wynika z decyzji organu rentowego. Postępowanie sądowe wszczynane jest wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego, które spełnia funkcję pozwu w zakresie wszczęcia postępowania sądowego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., II UZ 141/00, OSNAPiUS 2002 nr 19, poz. 472). Nie można wprowadzić wymagać, aby w odwołaniu ubezpieczony określił

dokładnie żądanie, a w sprawach o prawo majątkowe oznaczył wartość przedmiotu sporu i w przypadku roszczenia pieniężnego wskazał żadaną kwotę (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., ale nie oznacza to, że sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych może się toczyć bez oznaczenia żądania. Jeżeli ubezpieczony nie określił swego żądania, to obowiązkiem sądu jest dokonanie wyjaśnienia tej kwestii, czemu służy przeprowadzenie czynności wyjaśniających, których celem jest w szczególności dokładniejsze określenie zgłoszonych żądań (art. 468 § 2 pkt 1 k.p.c.). W każdym razie, na rozprawie jeszcze przed wszczęciem postępowania dowodowego przewodniczący przez zadawanie pytań powinien ustalić, jakie z istotnych okoliczności sprawy są między stronami sporne i dążyć do ich wyjaśnienia (art. 212 k.p.c.). Mieści się w tym przede wszystkim ustalenie żądania ubezpieczonego, bo także w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wyrok sądu ma rozstrzygać o żądaniach stron (art. 325 i 477¹⁴ § 2 k.p.c.). Orzeczenie co do istoty sprawy powinno oznaczać więc przyznanie ubezpieczonemu określonego świadczenia zgodnie z żądaniem (w całości) lub w części. W prawidłowo prowadzonym postępowaniu w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych po pierwszej rozprawie powinno być więc znane żądanie, a jeżeli chodzi o takie świadczenia, jak jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, powinna być znana kwota pieniężna żadanego odszkodowania. Nie ma więc żadnych szczególnych względów, aby w sprawie z zakresu ubezpieczeń w dalszych fazach postępowania sądowego nie stosować ogólnych zasad, w tym zasad dotyczących oznaczania wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji i skutków nieuzupełnienia braków w tym zakresie.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 listopada 2002 r., odmawiającej przyznania jednorazowego odszkodowania w związku z pogorszeniem się stanu jego zdrowia. W odwołaniu ubezpieczony określił, że domaga się jednorazowego odszkodowania odpowiadającego uszczerbkowi w wysokości 55%, w miejsce ustalonego uszczerbku na zdrowiu na poziomie 30%. Przedmiot sporu został w ten sposób określony w sposób jednoznaczny jako jednorazowe odszkodowanie odpowiadające 25% uszczerbku na zdrowiu. W taki sposób przedmiot sporu został też określony w uzasadnieniu apelacji, a na wezwanie Sądu wartość przedmiotu

zaskarżenia została określona na kwotę 8.525 zł (pismo pełnomocnika ubezpieczonego z dnia 30 sierpnia 2004 r.). W kasacji ubezpieczonego nie określono wartości przedmiotu zaskarżenia, ale nie może być ona większa niż wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w apelacji. Przesłanką odrzucenia kasacji nie było nieuzupełnienie jej braku formalnego (niewskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia), ale stwierdzenie, że kasacja nie spełnia warunku określonego w art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. (zdanie drugie tego przepisu nie ma w sprawie zastosowania), gdyż wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od wymaganej tym przepisem kwoty dziesięć tysięcy złotych.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.